

مشکلات هالیوود با ستاره‌ها

بر حسبه علی فدوی

امنیت

**اوپر ارام به نظر
می‌رسید، ولی
ناگهان براندو
همان‌گونه که از
ابتدا پیش‌بینی
می‌شد به مخالفت
با زمین و زمان
برآمد و رفتارش به
تندی گرایید و
حتی در تمسخر
کارگردان نیز
پرواپی نداشت**

حکایت این فیلم مؤید این نکته بود که بدون ستاره همه چیز بهتر و راحت‌تر پیش می‌رود. وقتی ستاره‌ای نباشد دیگر لازم نیست همه گرد او بگردند تا آسوده باشند. دیگر یک عده دوستار چالاوس در اطرافش نیستند تا بخواهیم آنها را راضی نگاه داریم.

دیگر خبری از تغییر فیلم‌نامه در کمتر از یازده ساعت به شروع فیلم‌باری نیست و ضمناً افرادی از تقاضاهای عجیب آنها برای در اختیار گرفتن تریلر و یا جتنی بزرگ‌تر و یا مجھزتر نخواهد بود. بدون آنها هزینه‌ها کم می‌شود برانame منظم‌تر می‌شود و سهم تهیه‌کننده از سود فیلم نیز افزایش می‌یابد.

ستاره بودن یا نبودن
نگاهی کوتاه به فیلم‌های موفق اخیر نشان می‌دهد. آنها بدون ستاره‌ای بزرگ فیلم را ساخته‌اند. مثلاً اگر تایتانیک موفقیتی کسب کرد یکی از دلایلش گمنام نسی دی کاپریو و دیگر بازیگرها بود و یا «ولی هانتینگ خوب» که به دست خود مت دریعن و بن‌الملک را معرفی کرد و از اینها بدون ستاره کلید خورد. نمونه‌های دم دست مانند ژوراسیک پارک و براندو برداشت به برداشت عروس‌تر شد. چنان که پیش از فیلم‌باری صحنه‌ای، به رختکن خود رفت و به بهانه بن علاقه‌گی به لباسهایش حاضر نشد از آنجا بیرون آید و هیچ کس نیز نتوانست او را راضی به ادامه کار کند تا عاقبت «دیوید لون» یکی از مسئولین استودیو به زور متوجه شد و تهدید کرد در صورت ادامه چنین رفتاری، از راه قانونی وارد خواهد شد.

و آیا کوین کاستر سرانجام موفق به رساندن «پستجو» به مقصد شد؟ شون کاتری و جلن ترولتایک تنه "Avenger" و «اعداد شانس» را بالا کشیدند؟
به یاد اوریم زمانی را که ستاره‌ها در درسروزان بودند و تحت اختیار استودیوها فرار داشتند و دستمزدهایان قابل پرداخت بود. در آن هنگام استودیوها نیز برای موقیت بازیگرانشان و محبویت بیشتر آنها از هر گونه تلاش و تبلیغاتی درین نداشتند و مرتبت حمایت خود از آنها را شدید

در سالهای اخیر، کارگردانهای زیادی به هدف انجای دوباره مارلن براندو، تصمیم گرفتند از او استفاده کنند و از نزول عجیبیش که سال به سال و فیلم به فیلم شتاب بیشتری می‌گیرد جلوگیری نمایند. اما ظاهراً برای تو ممکن است بازگشت شکوهمندانه و موقیت‌های دوباره نداده و علاوه بر این از آزار دادن این کارگردان‌ها که می‌خواهند در نقش منجی ظاهر شوند، لذت می‌برد و به این خاطر در لحظات کلیدی با کارگردان و افراد دیگر تاسازگاری می‌کند و همه چیز را به هم می‌ریزد.

یقیناً فرانک آز، کارگردان «امتیاز» که بر آن شد دست به کشف دوباره براندو بزنده، تجربه تلغی چنین رفتارهای نالمبد کننده‌ای از سوی این ستاره کهنه کار را دارد. از نقش سردسیته گروهی سارق را با وجود مخالفت‌های استودیو به براندو هفتاد ساله واگذار کرد که به علت چاق مفرط و نیز مشکلات ناشی از پیری، چندان چنگی به دل نمی‌زد. اما این ظاهر ناهمگون نیز کارگردان را مجباً به تغییر عقیده نکرد. از نه تنها در استفاده از براندو راسخ بود، بلکه رایرت دیور و ادوارد نورتن را هم به مجموعه بازیگرانش افزود تا زرق و برق ساخته‌اش بیشتر شود. در حالی که پیشتر بر جسته‌ترین بازیگر گروه، مایکل داگلاس به شمار مرفت و چندان خبری از نامهای بزرگ شنیده نمی‌شد.

به هر روی، فیلم کلید زده شد و پنج هفته نیز از آن سپری شد. اوپر ارام به نظر می‌رسید، ولی ناگهان براندو همان‌گونه که از ابتدای پیش‌بینی می‌شد به مخالفت با زمین و زمان برآمد و رفاقت به تنی گرایید و ضمناً شکلاتش با مدیر فیلم‌باری که به علت فرهی بودن و صورت بی طلاقوت او نمی‌دانست چگونه و از چه زاویه‌ای فیلم‌باری کند آغاز شد. براندو حتی در تماسخ کارگردان نیز پروانی نداشت و پس از مدتی او را به بهانه فعالیت در مجموعه تلویزیونی "Miss Piggy" به همین نام (به معنی خوک) خطاک برداشت. از امید داشت رایرت دیور و بتاند این ستاره بدانلایق را ارام کند و روابطش را با گروه بهمود بشنید. اما چنین نشد و براندو برداشت به برداشت عروس‌تر شد. چنان که پیش از فیلم‌باری صحنه‌ای، به رختکن خود رفت و به بهانه بن علاقه‌گی به لباسهایش حاضر نشد از آنجا بیرون آید و هیچ کس نیز نتوانست او را راضی به ادامه کار کند تا عاقبت «دیوید لون» یکی از مسئولین استودیو به زور متوجه شد و تهدید کرد در صورت ادامه چنین رفتاری، از راه قانونی وارد خواهد شد.

و براندو اجباراً لباسها را پوشید و نقشش را ایفا کرد و گرنه‌چاره‌ای نداشت جز اینکه به همراه زلون با اولین پرواز به کالیفرنیا برگرداد و در دادگاه حاضر شود و علاوه بر این از چهار میلیون پوندی که از استودیو طلب داشت سرفظظر کند. از طرفی رنگ پول او را سر به راه کرد و تا انتهای فیلم‌باری نیز حضور یافت تا در نهایت کشف بزرگ آز به پایان برسد و ابته برای این اکتشاف هزینه هنگفتی ببردازد.

خواهد شد. گمان می کنید «در نجات سرجوخه رایان» چه کسی بهتر از قام هنرمند پیدا می شود؟ یا آن نقش افغانی کوتاه تام کروز در «ماکتولیه» برای چه بازیگری مناسبتر به نظر می رسید. و یا «کازابلانکا» بدون همفری بوگارت و اینگرید برگمن چه معجونی از کار در می آمد؟ به هر روی کلید پیروزی تمام این فیلمهای مانندگار در اختیار هنرپیشه های مشهور آنان قرار نداشت. باید پذیرفت سینما درباره ستاره ها است و تجارت سینما تنکی بر قدرت آنها آنها بی که مردم را به وسوسه می اندازند و زنگ و لعابی چشمگیر به فیلمها می پخشند.

برای درک بیشتر این نکته گفت و گو با مدیر اجرایی استودیویی که ترجیح می دهد فیلمی با ستاره ای سینجه میلیونی بسازد تا فیلمی بدون ستاره و با هزینه ای حداقل بیست تا سی میلیون دلار، کافی به نظر می رسد. دلیلش روش است: برای فیلم کم خرج تر این چیزی باید کاسه گلایی گرفت ولی برای دیگری در یک چشم به هم زدن شناخته شده ترین توزیع کننده ها صفت می کشند.

همه آن مشکلات همیشگی

قدرت ستاره در روند تولید حد و حصری ندارد؛ یک فرماتروالی مطلق. هر خواسته اش لازم اجرا است. اگر روزی حس کار کردن نداشته باشد به سهوالت و بدون هیچ مشکلی کار آن روزش را تعطیل می کند. می تواند شب دیرتر از دیگران به خواب رود و البته صیغ انتظار صحابه ای کامل داشته باشد. اگر برداشتی مخالف میلش باشد، به راحتی می تواند آن را به هم بزند و یا در گوشه ای پنشند و اخمهایش را در هم کند.

علاوه بر این، هر بازیگر درجه اولی و سواسی عجیب در فیلمنامه و موارد دیگر دارد. مانند داستین هافمن که به تک نکات اصلی متن دقت می کند و در صورت صلاحدید با کارگردان شروع به بحث و جدل می کند و یا جین هاکمن با آن می رحمی در انتقال نقطه ضعفهایی که به ذهنش می رسد. کوچک ترین حرکت برخلاف خواسته های آنها نیز به معنای ساعتها اتفاق و وقت برای جلب رضایت دوباره آنها برای ادامه کار و بیرون کشاندن شان از اتفاق خصوصی است. اما همه مشکلات ختم به این نمی شود.

بازیگری که از پانزده میلیون تا ۲۵ میلیون دلار دستمزد

می کردد. از این سو ستاره های نامناده همچون همفری بوگارت، اسپنسر تریس، جمز استیوارت و کارلین هوبرن متولد شدند و تا منتها سینما را تحت اثیر قرار گذاشت. اما تمام این اتفاقات مربوط به سالهای دور است و اکنون استودیوها بیشتر شبیه باشکه و کمپانیهای توزیع کننده هستند تا شرکت فیلمسازی و دیگر هنرپیشه، کارگردان و فیلمنامه نویس را تحت قرارداد خود ندارند. در چنین موقعیتی ظاهرآ هوشمندانه ترین استراتژی دوری جستن از هنرپیشه های درجه اول است. آیا این استراتژی واقعاً هوشمندانه است؟ باسخ روش است: خیرا چرا که این ستاره ها سود و زیان را مشخص می کنند و موقفيت در بازار به آنها واپسنه است و به همین علت نیز سهمی بیشتر از دیگران می طلبند و همه چیز طبق خواسته آنها پیش می روید. این حقیقت تلخی است که باید بر آن گردن نهاد.

حضور تام هنرمند یا قام کروز در فیلمی، به معنای استقبال از چون و چرای شبکه های تلویزیونی اسپانیا، آلمان و زبان و گسب درآمد سیار از این طریق است و یقیناً در این میان بخش عمده ای از این سرمایه های بازگشته به موقفيتها و یا شکستهای اخیر آن هنرپیشه و یا زانر فیلمی که در آن حضور دارد، مستگی پیدا می کند. برای مثال، فیلم کمدی چم کری پر طرفدارتر از درامی است که او در آن بازی می کند و با از بروس ویلسون بیش از هر چیز دیگری در فیلمهای حادثه ای استقبال می شود. در مجموع باید گفت حضور آنها به خودی خود تضمین کننده فروش مقوی است. اما در کنار سهوالت بازاری برای فیلمهای پرستاره توجه به این نکته که سینماهای بزرگ نیز بیشترین زمان اکران را در اختیار آنها قرار می دهند و از آن، به جذب مخاطبان بیشتر کمک می کنند بیش از پیش اهمیت حضور ستاره ها را توجیه می کند. در کنار تعابی صاحبان سینما، توزیع کننده ها برای تصاحب حق پخش آن، حاضر به پرداخت مبلغ زیادی هستند و دیگر لازم نیست برای بالاتن توزیع کننده مناسبی به در و دیوار کویید. جناب از موقفيت در زمینه فروش، فیلمها به دلیل هنر و جاذبه ستاره ها کیفیت بالاتری می باید. به هر روى آن بازیگر بزرگ به علت هنر و چهره کاربرد مانند کش توائسه چنین محبوبيت را رقم بزند و از این سو نسبت به هنرپیشه هایی با سلطح کمپی کمتر، آن شخصیت را بهتر ایفا خواهد کرد و موجب موقفيت هنری بیشتری در سراسر افراد

**بسیاری از
فیلمها به دلیل
هنر و جاذبه
ستاره ها کیفیت
بالاتری می
یابند، تصور کنید
«کازابلانکا»
بدون همفری
بوگارت و
اینگرید برگمن
چه معجونی از
کار در می آمد؟**

من گیرد، به دشواری بازی در فیلم را می‌پذیرد. او برای خدشه‌دار نشدن شهرتش به چند مورد دقیق عجیب دارد و باید کاملاً از بات آنها اطمینان داشته باشد، مثل اعتبار کارگردان، توزیع کننده اصلی، انسجام فیلمانه و البته جاذبیت نقش. ضمن این که کمتر هنرپیشه‌ای می‌پذیرد که نقشی فرعی را با وجود ویژگی‌های مثبتش و البته کاهش دستمزدش پذیرد.

سپهاری از آنها لاش می‌کنند از تکرار نقشهای پیشین بگریزند و بر روی یک سپر مستقر حکمت نکنند. برای نمونه جیم کری با وجود بازی در کمدی لوډواری چون «امر قطعی» از حضور در فیلم‌های کمدی دیگر دوری می‌کند و بیشتر ترجیح می‌دهد در شخصیت مردی اشتفت و فراحت مثلاً اندی کافمن در «مردی بر روی ماده» فرو رود و یا در آن حال و هوای روان در «مرد کلیل» غرق شود. چنین فیلم‌هایی اغلب در گیشه شکست می‌خورند ولی آن ستاره از بازی در نقشی جدید خشنود می‌شود.

البته چنین سیاستی برای اولین بار به صورت جدی از سوی بوگارت و کلارک گیبل اتخاذ شد. این دو که چهره نخست آن روزها بودند، هر پیشنهادی که به «لیب سازی» آنها دامن می‌زد تبدیل فرمودند و شاید من تو ان آنها را رواج دهنده این طرز تلقی داشت. البته چارلی چاپلین نیز سال ۱۹۲۳ به همراه مری پیکفورد داگلاس فرینانکس و دی وی گریفت مبادرت به ساخت ملوادرام ملال اور به نام «زنی از پاریس» در استودیوی تازه تأسیس «بیونایتد ارتبیستر» وزیدند که اتفاقاً شکست سنگینی نصیب آنها شد.

پل نومون نیز در دهه شصت که اوج کاری او محسوب می‌شد. بازی در یک سری فیلم‌های «حاوی بیام» به نام WUSA را بذیرفت و عملاً با این انتخاب خود زنی کرد. استیو مک‌کوئین نیز استودیوی Artists' First ۱۹۷۰ بنا نهاد و در فیلمی به نام «دشمن مردم» بر اساس کنترولنیکی از جانب مدیر برنامه‌های آن بازیگر مبنی بر درخواست قطع همکاری به صورت مطلوبی مانند «آفانی ویلی» را رد کرد و در عوض ترجیح داد در فیلم ناموفق ولی متفاوت «ساحل» بازی کند. در این میان نستند بازیگرانی که در نقشهای متفاوت حرفة خوبیش عملکردی بهتر داشته اند و کاملاً توائسته اند آن را برای مخاطب باور نداشتند. آنچه آل پاچینو در «عطزرن» و داستین هافمن در «مرد بارانی» انجام داد در زمرة همین تجربیات موقق در عرصه ناشناخته هستند.

مدیر برنامه‌ها و دنیای متفاوت آنها

سنی ترین و شناخته شده‌ترین راه ارتباط با یک ستاره ارتباط با مدیر برنامه‌های اوست. اینتا تماس تلفنی با مدیر برنامه‌ها صورت می‌گیرد. سپس فیلم‌نامه برای او فرستاده می‌شود. اگر از جانب آن مدیر متن شرایط لازم را داشت به بازیگر ارسال می‌شود تا او نظر نهایی را در میان گذارد. البته سپهاری به ندرت اتفاق می‌افتد که آن بازیگر متن را بخواند، مگر از سوی استودیویی بزرگ معروف شده و یا منع مالی مناسبی پشت سر آن قرار داشته باشد.

برخی از ستاره‌ها و مدیران آنها مانند قام کروز برای مطالمه هر فیلم‌نامه‌ای مبلغی در حدود بیست میلیون دلار و یا بخشی نزدیک بیست درصد از درآمد را مطالبه می‌کنند و هر تهیه کننده‌ای می‌داند برای پرسیدن عقیده آنها باید چنین هزینه‌ای را اقبال کند.

گاهی اوقات بعضی از ستاره‌ها در صدد کارگردانی بریم آیند و در سالهای اخیر مل گیبسن بازترین نمونه آنها است. آنها پیشنهاد تهیه کننده‌ای برای کارگردانی و بازی در فیلمی به صورت توأم را آزو و دارند. اما مشکل اینجا است که کارگردانی

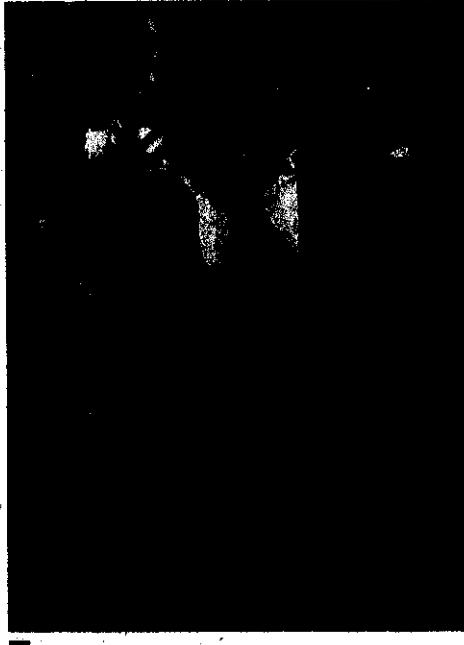
هشتاد ثابت نماند و آنها در تلاش هستند بخش عمده‌ای از بازارهای ویدئو به ویژه دی. وی. دی را دریافت کنند. در کنار این، سودهای جنبی دیگری نیز در میان است. در شروع کار آن ستاره پنج درصد تا ده درصد از بایت او لین دلار می‌گیرد. سپس وقتی فروش به یکصد و بیست میلیون دلار برسد، سهم او به پانزده درصد می‌رسد. اگر سود کلی به مرز یکصد و پنجاه میلیون دلار برسد، بازیگر هفده درصد مطالبه می‌کند. در صورت درآمد هفتاد و پنج میلیون دلاری فیلم در آمریکا و یکصد میلیون دلاری در سراسر دنیا، یک و نیم میلیون دلار دیگر به حساب او واریز می‌شود و سرانجام یک و نیم میلیون دلار دیگر به هنگام فروش ۱۲۵ میلیون دلاری در آمریکا و یکصد و هفتاد و پنج میلیون دلاری در دنیا نیز به داشته‌های آن ستاره اضافه می‌گردد: اگر آن بازیگر بتواند به خاطر بازی در این فیلم، جایزه اسکار را نصیب خود کند، استودیو هنفیصد و پنجاه هزار دلار نیز برای او خواهد فرستاد.

این دستمزهای نجومی در حالی است که اجاره یک هواپیمای جت در روز فرادراز دو هزار دلار نمی‌رود و دو خلبان و خدمه آن نیز مجموعاً بیش از یک هزار و دویست و پنجاه دلار تقاضا نمی‌کنند. ضمناً نباید فراموش کرد در تمام مدت فیلمبرداری، یک مرسلین بین لوکس، دو مشاور همیشگی، یک گریمور ویژه‌یک اتاق مجزای گریم، مریخ خصوصی دیالوگ، محافظین شخصی، آشیز اختصاصی، تمرين دهنده مجزاء، چندین اتاق بهترین هتل نزدیک به لوکیشن برای ملاقات با دوستان نزدیک باید حاضر و آمده در دسترس بازیگر باشند.

این دغدغه‌ها و این درآمدهای سرسام اور بازیگران که گاهی در فیلمی از مرز سود آن استودیو نیز می‌گذرد، موجب شده فیلمسازان به کمک وکلای خود تمام نکات و ریزه‌کاری‌های ضروری مربوط به فروش گیشه‌ها و تبلیفات را که هنریشه‌ها نیز در آن دخیل هستند زیر نظر بگیرند و در لحظات مختلف عمر یک فیلم بر تمام جوانب نظرات کامل داشته باشند. مثلاً در «مرد بارانی»، سهم دو بازیگر اصلی یعنی داستین هافمن و تام کروز از ده درصد به پنجاه درصد رسید که این تغییرات تحت نظر کارشناسان هر استودیو اعمال می‌شند.

حتی استودیوها مراقب هستند حتی المقصود در شروع کار، قراردادشان را با ستاره‌های فیلم امضا کنند. چرا که برخی از وکلای بازیگرها عمناً عقد قرارداد را به اواخر تولید می‌رسانند تا پس از ارزیابی کامل هزینه‌ها برای هر بخت، رقم پیشنهادی خود را اعلام کنند. یقیناً در ابتدا سرمایه‌های کمتری مختص به هر قسمت از گروه اختصاص می‌باشد و از این سو مذاکرات بر سر افزایش دستمزد بازیگر چنان به نتیجه نمی‌رسد، اما در استانه اتمام فیلم با پیشتر شدن هزینه‌ها و کیل آن بازیگر با اعتماد به نفس پیشتری می‌تواند از افزایش حقوق موكلاً صحبت کند. به هر حال سینما به ستاره‌ها نیاز دارد و ستاره‌ها به سینما.

این یک امر طبیعی است. اما باید یادآوری کرد فیلمها برای آن که از سینگنی هزینه‌هایی مربوط به ستاره‌ها رها شوند، به موقعیت گسترده محصلوشن در سراسر دنیا نیازمند هستند و از این روی وسوس فراوانی به خرج می‌دهند تا داستان آنها مورد پستند مردمانی با فرهنگ‌های متفاوت قرار گیرد و نکته کنایه‌ای میز خطرناک در فیلم نسبت به سنتهای مختلف وجود نداشته باشد. در میان دنیای مشکلات این چنین تنها بازیگران بهره اصلی را می‌برند و سود زیادی به جیب می‌زنند و از این سو جای تعجب نیست که حتی کمپانیهای بزرگ فیلمسازی بی‌تمایل به فروش استودیوهای خود نیستند. البته اگر خریدار مناسبی پیدا شود.

استودیوها
مراقب هستند
حتی المقدور در
شروع کار،
قراردادشان را
با ستاره‌های
فیلم امضا
کنند.
چرا که برخی از
وکلای بازیگرها
عمدأً عقد
قرارداد را به
اواخر تولید
می‌رسانند تا
پس از ارزیابی
کامل هزینه‌ها
برای هر بخش،
رقم پیشنهادی
خود را اعلام
کنند

این تقسیم‌بندی سودهای فیلم به اینجا رسیده که ستاره‌ای در اندازه‌های تام کروز و هر سوئن فورد در کنار بیست و پنج میلیون پوندی که در ابتدا دریافت می‌کنند، بیست درصد نیز از فروش را در اختیار می‌گیرند که با رونق عجیب بازار ویدیوهای خانگی در یکی دو دهه اخیر در سراسر دنیا، چنین درصدی، منفعت مالی فراوانی را به پای ستاره‌ها می‌رسد. قبل تعمق اینکه سهم بازیگرها در این نسبت بیست به